

El Diacrític | | Actualitzat el 06/03/2024 a les 22:00

?Nota d'una catalana immigrant a Berlín: Palestina i solidaritat internacional

Itziar Cedar, catalana resident a Berlín, explica en primera persona la repressió que pateixen els moviments de denúncia del genocidi israelià a Gaza per part de l'estat alemany | «Les estructures profundament racistes de la societat alemanya segueixen tan vigents com abans. El que ha canviat ara és el subjecte polític: si ahir eren els jueus, avui són els àrabs»

Pancarta en favor de la llibertat de Palestina en una manifestació de Berlin-Mitte el 2 de març | Cherry Adam

El 7 d'octubre de 2023 va marcar un abans i un després per moltes de nosaltres. Em dic Itziar i visc a Berlín des de fa dos anys. Des que vaig arribar a Alemanya com a persona immigrant catalana, d'ascendència jueva i compromesa amb la causa palestina, he sigut testimoni de la brutalitat, repressió i censura per part de l'estat alemany contra la seva població migrant, tant en l'àmbit policial com institucional i cultural.

Per contextualitzar la situació i explicar per què Alemanya (i la seva població) té una posició absolutament incondicional cap a l'estat d'Israel, destacaré una conversa que vaig tenir la primera setmana d'arribar, amb una de les meves noves companyes de pis. Ella era estudiant de Sociologia i vam estar tota la tarda parlant de feminisme, antiracisme, gentrificació, moviment *queer*, etc. fins que vaig mencionar que havia sigut membre del grup del BDS (Boicot, Desinversions i Sancions a Israel) de la meua universitat uns anys enrere. La seva reacció va ser una cara pàl·lida i un seguit «per què?». Ella es preguntava per què jo era membre d'un grup com

el BDS després d'haver estat dues hores parlant d'anticolonialisme. Amb una mica de perplexitat li vaig explicar que jo, com a persona amb família jueva, sentia que tenia la responsabilitat de contribuir en la lluita per la causa palestina, al qual ella em va contestar «jo sé que els meus avis van lluitar pels nazis, i per aquest motiu no puc parlar d'aquest tema» (i jo pensant «doncs precisament tu més que ningú hauries de parlar d'aquest tema»).

Aquesta situació s'ha repetit vegada rere vegada en diferents converses del meu entorn laboral, social i inclús polític. Podria escriure pàgines d'aquestes experiències, però la reflexió que vull fer és la següent: Alemanya no ha entès ni superat l'Holocaust. Les estructures profundament racistes de la societat alemanya segueixen tan vigents com abans. El que ha canviat ara és el subjecte polític: si ahir eren els jueus, avui són els àrabs. I les polítiques d'identitat per part d'una anomenada «esquerra» (que té més a veure amb un liberalisme progressista, que amb una veritable esquerra antifeixista) deixen abandonada a una minoria residual que sí que parla de Palestina i sí que s'oposa a l'existència de l'estat d'Israel.

Manifestació a la cèntrica Alexanderplatz de Berlín, el 2 de març Foto: Cherry Adam

Les primeres setmanes després del 7 d'octubre l'estat alemany va blindar tota una campanya institucional i mediàtica per reprimir el moviment que va sorgir principalment de la comunitat palestina (Alemanya és l'estat europeu amb més membres de la diàspora palestina de tota Europa) i amb el suport de la resta de població migrant i una minoria alemanya. Durant les primeres manifestacions que van donar resposta als bombardejos de barris, hospitals i escoles a la franja de Gaza, la policia berlinesa, sota cap base legal, va realitzar una campanya massiva de violentes detencions indiscriminades a persones que portaven el mocador palestí (la kufia), onejaven banderes palestines o simplement cridaven «*Free Palestine*». En una ocasió, la policia fins i tot va arrestar violentament a una dona embarassada de nou mesos i va arrencar el *hijab* a una altra. És un de tants casos de violència policial que hi ha hagut. Un altre dels càntics que el dia d'avui continua prohibit és «*From the river to the sea Palestine will be free*» («Des del riu fins al mar, Palestina serà lliure») i qualsevol individu que cridi aquesta consigna en públic, és automàticament arrestat (sota el pretext que nega l'existència d'Israel i, per tant, és un càntic antisemita). Aquestes detencions es van concentrar, no només durant les manifestacions, sinó també al barri de Neukölln de forma diària, conegut com el barri àrab, on la presència policial ha continuat creixent i patrullant la zona fins avui dia.

Durant aquestes manifestacions inicials l'estat també va prohibir l'existència del col·lectiu Samidoun sota el clam de categoritzar-lo com a «organització terrorista». Just després de fer pública aquesta prohibició, la policia va realitzar un muntatge policial coordinat amb els mitjans, en el qual es veia com tres dels locals socials on s'acullen diversos col·lectius feministes i antiracistes (inclòs el tan estimat Cafe Karanfil, un cafè social on s'organitzen activitats culturals i polítiques per tota la gent del barri, especialment per la comunitat palestina i migrant) van ser assaltats per la policia durant la matinada, com si es tractés d'una operació antiterrorista en la qual la policia en «desmantellava les seves seus». Aquestes imatges van circular per tota Alemanya, reforçant el discurs islamòfob i antipalestí.

Manifestació del 2 de març davant l'ajuntament de Berlín. La persona amb el cartell de l'esvàstica esclafada per una síndria va ser detinguda al final de la manifestació. Foto: Cherry Adam

L'altre sector en el qual la comunitat àrab ha patit (i continua patint) una discriminació sistemàtica és el sector educatiu. A les escoles hi ha hagut una onada molt forta de racisme, perpetuada tant per professors com per alumnes. L'estat va prohibir als i les estudiants portar la bandera palestina i la kufia a classe, sota el pretext de ser símbols que instiguen antisemitisme. Els professors van ser amenaçats de ser acomiadats dels seus llocs de treball si no instaven a la normativa o si mostraven qualsevol suport a Palestina davant dels alumnes. Aquest fet va culminar quan un professor va agredir físicament a un estudiant d'institut per portar la bandera palestina lligada a l'esquena (justament a una escola de Neukölln, on la majoria d'estudiants tenen un *background* migrant). Un altre fet succeït unes setmanes més tard, va ser el d'una noia que va ser agredida als lavabos d'un altre institut als afores de Berlín, per portar una cadena al coll amb el nom d'Allah. La noia va haver de ser transportada a l'hospital en estat greu. El sùmmum de la situació, a Wedding, a la zona nord, una estudiant musulmana va ser expulsada de classe per resar en silenci en un racó de l'aula, quan la legislació insta a tenir sales per resar per als alumnes que així ho vulguin (cal destacar que aquest institut havia sigut anteriorment premiat per ser una institució educativa compromesa amb la lluita antiracista).

Evidentment, hi va haver una resposta contundent a aquesta onada de discriminació i això va enfortir el moviment especialment entre estudiants. No obstant això, el dia 2 de febrer, la policia va començar una altra campanya de racisme a les escoles (es van presentar presencialment a les portes dels instituts a repartir *flyers* instant a professors i educadors a trucar a la policia en cas d'escoltar als infants i estudiants afirmar en veu alta que «Israel està cometent un genocidi»). Tot aquest engranatge de propaganda sionista per part de l'estat, que inclou com els mitjans de comunicació han mentit i continuen mentint cada cop que cobreixen manifestacions o accions en solidaritat a Palestina, acusant els manifestants d'antisemitisme (no obstant ser la majoria d'aquestes convocatòries organitzades per col·lectius jueus entre d'altres), ha permès que una preocupant part de la població alemanya, se senti amb total impunitat per agredir a persones en l'espai públic pel simple fet de portar una kufia o l'adhesiu d'una síndria.

En el meu cas, vaig quedar amb una companya per encartellar informació sobre la història de l'ocupació a Palestina a portes i parets del carrer, quan de sobte vam patir una persecució per part d'un home que ens va venir al darrere corrents amb el full a la mà. Ens vam haver d'amagar a la boca d'un metro, darrere una columna, perquè aquest individu passés de llarg i evitar una possible agressió, mentre vèiem com l'home continuava buscant-nos al llarg de la plataforma del tren. Un altre amic proper va rebre una agressió verbal i física en un supermercat, per part d'una parella que afirmava ser d'Israel, mentre cridaven que la kufia que ell portava era una «amença a la seva existència» després d'empentar-lo pel mig del passadís. I un altre cas proper va ser el d'un altre company (també amb una kufia) que va ser novament agredit dins un tram, on tres persones el van agafar per la jaqueta, li van trencar els botons i el van fer fora del vagó empenyent-lo mentre cridaven «*ausländer raus*» («immigrants fora»). I aquests són només casos que jo he presenciats o viscut de primera mà. Però la història es repeteix per cada persona involucrada en el moviment per Palestina aquí a Berlín.

Manifestació del 2 de març davant la Catedral francesa de Berlín Foto: Cherry Adam

El passat 22 de febrer, el president d'Alemanya, Frank-Walter Steinmaier, del Partit Socialdemòcrata d'Alemanya (SPD) va reunir-se amb el mateix president d'Israel, Isaac Herzog per garantir més suport militar i econòmic al genocidi palestí. Per impedir la concentració en rebuig a la presència de Herzog, la policia va perimetrar tota la zona de Tiergarten, on la trobada havia de tenir lloc. Tiergarten és un parc convertit en una zona de commemoració per les víctimes de la Segona Guerra Mundial, no és casualitat, doncs, que Alemanya convidés al responsable directe d'un actual genocidi retransmès en directe a través de les nostres pantalles, a reunir-se en un espai ple d'escultures i memorials en honor a les víctimes del nazisme. En aquesta mateixa concentració, que finalment va tenir lloc al costat del parc, una de les manifestants que liderava els càntics va ser detinguda per cridar «sionisme és feixisme».

Abans d'aquesta trobada, el dia 3 de febrer, l'estat va promocionar una jornada pública en contra de l'auge de l'extrema dreta liderada pel partit AFD (Alternative für Deutschland), que va tenir lloc davant del Bundestag amb centenars de milers d'assistents. Alguns dels col·lectius en solidaritat amb Palestina, van convocar un bloc per tenir presència i denunciar la hipocresia dels partits parlamentaris (i altres sectors autoanomenats «d'esquerres») per donar suport a Israel i silenciar les veus palestines dins el moviment antifeixista (entès dins el marc d'un antifeixisme totalment institucional i liberal que no té res a veure amb el moviment antifeixista que entenem des dels Països Catalans o la resta de l'Estat espanyol), a més de seguir les seves mateixes polítiques antiimmigració i pactant-hi per oportunisme. La policia des del primer moment va prohibir les banderes palestines sota el pretext «no es poden ensenyar banderes nacionals» (mentre que les banderes d'Israel amb arc iris campaven impunement) sense entendre que la bandera palestina no és una bandera nacional, sinó un símbol de resistència indígena i, per tant, antiracista. Una de les persones organitzadores del bloc i activista reconeguda, Rachel Shapiro, d'origen jueu, va patir una agressió per part d'un home alemany, que va escopir-li a la cara mentre l'acusava d'antisemita (hi ha res més antisemita que un alemany escopint-li a la cara a una persona jueva en ple 2023?). Al final de l'acte vaig sentir una manifestant parlant amb una altra dient «no entenc per què aquesta gent ha de venir amb banderes palestines a la manifestació contra l'AFD». Aquesta frase em va semblar molt autoconclusiva del problema amb l'esquerra alemanya.

En aquesta absoluta tokenització de l'antisemitisme tan obsessiva com a excusa per expandir els seus discursos d'odi antiàrab i racisme islamòfob, m'agradaria destacar com l'eslògan «*Nie wieder ist jezt*» («Mai més és ara») que fa referència a l'Holocaust (i que està escrit a l'aparador d'una botiga de roba per a nens al meu carrer, fet que em sembla absolutament macabre), està a les boques de tota la població alemanya que està actualment legitimant el genocidi contra el poble palestí, amb l'objectiu d'evadir la responsabilitat històrica que Alemanya ha tingut tant pels crims del nazisme, com per la participació en la fundació de l'estat d'Israel, i com a potència imperial interessada en els georecursos de Palestina, de la mateixa manera que ho han fet els Estats Units, Gran Bretanya i totes les potències occidentals que continuen legitimant un estat il·legal, genocida, supremacista i feixista.

Manifestació a Berlin-Mitte el 10 de novembre passat Foto: Craig Redmon

Malgrat això, el teixit en solidaritat amb Palestina ha crescut substancialment des del 7 d'octubre. Les protestes al carrer han guanyat terreny, gràcies també a la pressió i solidaritat internacional arreu d'Europa i altres països, i especialment en el context cultural, on col·lectius d'artistes i activistes han aconseguit coordinar un moviment de denúncia pública contra totes les institucions que han donat veu a la narrativa sionista. Aquestes accions han generat que en diverses ocasions, determinades institucions hagin entrat en crisi o hagin hagut de repensar les seves polítiques proisraelianes, com en el cas del festival de cinema Berlinale, el qual inicialment i a petició de l'alcalde de Berlin del CDU (Unió Democràtica Cristiana d'Alemanya) Kai Wegner, va demanar incloure representants de la extrema dreta AFD al programa, però que van haver de desconvidar per protestes que van sorgir en resposta. Més tard, el mateix alcalde va criticar el discurs d'un cineasta israelià en el que demanava la igualtat amb els palestins, el qual Wagner va titllar d'antisemita.

Una altra acció que es va donar en el marc d'una activitat performativa a la galeria Hamburger Bahnhof, va deixar en evidència a l'artista Tania Bruguera, la qual va acusar de terrorisme a una activista amb la qual prèviament havia acordat tenir-hi un diàleg en públic. Després d'aquest fet, el seu director es va veure obligat a cancel·lar la seva exhibició. La revocació de la definició d'antisemitisme de l'IHRA (una definició recentment establerta per l'estat en la que es confon antisemitisme amb antisionisme) que instava a qualsevol artista o institució a signar un document conforme no criticar l'estat d'Israel, tant en l'àmbit públic com en l'àmbit personal, en cas de voler rebre beques o subvencions públiques, també va ser una victòria.

Com a darrera reflexió m'agradaria emfatitzar dos punts: el primer, és considerar la ideologia sionista com a quelcom inherentment antisemita donat el context actual i presenciant com l'extrema dreta alemanya (juntament amb la resta de partits) silenci, deslegítima i agredeix a qualsevol veu jueva crítica amb Israel. Cal una radical oposició entre judaisme i sionisme, el sionisme ha desposseït la identitat jueva i l'ha utilitzat per dur a terme una neteja ètnica al servei

d'Occident, i Alemanya roman en el mateix rol històric que el de fa 80 anys. I el segon, és la rellevància d'organitzar-se, fer presència a les manifestacions, parlar de Palestina en els nostres entorns i continuar qüestionant els discursos racistes sempre. La situació a Alemanya és crítica però gràcies a la solidaritat internacional el nostre moviment ha pogut consolidar-se, créixer i fer front a l'estat, a la policia i a la narrativa dominant. És per aquest motiu que animo a tots i totes les lectores d'aquest article a participar en les vostres convocatòries locals i continuar amb el BDS, i així enfortir la lluita per l'alliberació de Palestina i tots els pobles oprimits del món.